

SZARVASI VIDEKE

SZERKESZTŐSÉG:

Belicsey-ut 9 szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratot a szerkesztőség nem ad vissza. Nyitásterben egy sor közlési díja 50 f.

Társadalmi és szépirodalmi hetilap

FELELŐS SZERKESZTŐ: KRECSMÁRIK ENDRE

KIADÓHIVATAL

Belicsey-ut 9 szám, hová az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.
Előfizetés: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. Egyes szám 20 f.

Azon hős katonáink névsorát lapunk folytatólagosan közli, kik a harctéren elestek, megsebesítettek vagy hadifogságba kerültek.

Jelentés

a „Szarvasi Nőegylet” 1913—14-iki egyesületi évéről.

Nem volt esztendő oly nehéz, oly rendkívüli, mint a mostani. Eseményekben gazdag, de egyúttal gyászos is. Háború dúl az egész világon. Tagjaink közül a Mindenható többet szólított magához. Mély megilletődéssel vettem kezembe a tollat, hogy szokásos jelentésemet megtegyem. Épen azok költöztek el, akik mintaképei voltak a szeretetnek, jóságának, az áldozatkészségnek. Erős támogatókat veszítettek el bennök a szegények, ügyefogyottak. Az ő távozásuk arra kötelez bennünket, hogy az arra reászorulókat gyámoztatását ezután is folytassuk a megszokott lelkiismeretességgel s folytassuk, ha lehetséges, még nagyobb mértékben, mert hiszen a háború, az abban résztvevő s elesett családok hátramaradtait felkarolni s a hol szükséges, segíteni, hazafias, szent kötelességünk. Ennek tudatában lépett be a Szarvasi Nőegylet a „Vöröskereszt” egylet alapító tagjai közé 50 K-val. Utóbb pedig a választmány 1914 aug. 10-iki gyűlésén a harcban levő családok családjainak segélyezésére 500 K-t szavazott meg és bocsátott rendelkezésre a községi segélyező bizottságnak. Azonkívül szegényeknek állandó havi segélyezésére fordított évi 1140 kor-t, egyszersmindenkora nyújtott 60 K-t segélyre szorulóknak, pénz- és könyvjutalmakra adott 207 K 82 f-t; a többi közt: a főgimnáziumnak 40 K-t ösztöndíjakra, főgimnáziumi tornászoknak

12 K-t, tanítóképzősöknek ösztöndíjra 20 K-t, az ev. népiskoláknak 30 K-t (énekeskönyvekben), a rom. kath. népiskolának 6 K 12 f-t (könyvekben), a Lusztig-alap kamataiból ösztöndíjra a helybeli polg. leányiskolának 25 K-t stb.

Az egyesület a szarvasi kórházakban levő sebesült katonáknak megszavazott karácsonyra 50 K-t és segélyre azonfelül 50 K-t.

Az alapító tagok száma 36, a rendes tagoké 124.

Segélyben részesült a nőegylet a Gyulavidéki takaréktól 20 K, a Szarvasi Hitelbanktól 50 K, tagdíjából befolyt 288 K, tagdíjhátralék 247 K.

Választmányi gyűlés volt fektető: 1914 május 12-én és augusztus 10-én.

És most szomorú kötelességet kell teljesítenem. Évek hosszú sora óta Havár Daniné vezette a nőegylet közgyűléseit, védte az egyesület érdekeit, a szegényekért aggódó nemes szíve irányította minden gondolatát, szavát, cselekedetét. F. év szept. 15-én elköltözött közülünk. Tagja volt az egyesületnek alapításától fogva, később titkára, alelnöke, végül pedig elnöke. Mindig buzgó, tevékeny, fáradhatatlan. Mikor az egyesület vagyona nem volt elegendő a segélyezésre, ő a saját vagyonából nyújtott, hogy enyhítse a szenvedést. Az egyesület mély fájdalmának ad kifejezést, emléket megörökíti jegyzőkönyvében s menyeyi útjára háláját és szeretetét küldi.

Volt még egy halottja az egyesületnek a tisztviselők

közül. Bakay Sándorné pénztáros hunyt el április hóban, ki mintaszerű pontossággal, igyekezettel és lelkiismeretesen kezelte az egyesület vagyonyát. Az egyesület mindkét halottjának koporsójára koszorút helyezett.

Elhunytak még t. Reitter Fe-

rencné és Wieland Károlyné. Bakay Sándorné helyére a választmány május 12-iki ülésén Rigó Nándornét bizta meg a pénztárosi teendőket teljesítésével.

Szarvas, 1914. nov. 29-én

Kutlik Endre
a Szarvasi Nőegylet titkára

Háborus képek.

Megsebesült, elesett vagy hadifogságba került szarvasi hősök.

Sebesültek: Gajevszki Dezső, Filó György, Garai József, Janurik György, Tusjak János, Szebegyinszki Mihály, Roszik Mihály, Sárkány Pál, Kotlik Tamás, Simon István, Belopotoczky György, Gömöri Pál, Liska Pál, Podmaniczki András, Povázsai János, Raskó Pál, Sovány Mihály, Vida János, Nalvegy János, Medvegy Mihály, Kozsueh András, Polonszki János, Balázs György, Benkó György, Chován Pál, Csesznák János, Cinkotszky Mihály. Hadi fogságba került: Kondacs András tanító és állítólag Delhányi Béla takarékpénztári tisztviselő is. Meghalt: Kondacs András földmives.

Belgrád bevételének híre.

Futótüzként terjedt el Szarvason az elmúlt csütörtök reggel Belgrád bevételének híre. Igen sok épület fellobogóztak, azonkívül este volt egy kis kivilágítás is. A Percel-féle cukrászda kirakatai nemzetiszín drapériával voltak díszítve. Az egész lelkes hangulathoz csak egy kis tüntető felvonulás hiányzott még. A sebesült katonák arca is boldog örömtől sugárzott. Hiszen ők tudják legjobban, micsoda örömmámor az, mikor egy jelentősebb helyet sikerül elfoglalni az ellenségtől. Az oroszok okvetetlenkedése közben Isten bizony jól esett mindenkinek egy kis belgrádi győzelem.

A csabaacsüdi hős itthon.

Varga Pál huszár, ki Csabaacsüden a Schvartz-féle uradalomban parádés kocsis, a háború kitörésekor mindjárt hadba vonult. Több ütközetben vett részt az oroszok ellen. Egy heves roham alkalmával a srappel lovának fejét letépte, bal kezefejét szétroncsolta s a lezuhanó ló bal lábára dült s úgy feküdt sebesülten, lábán a döglött lóval csaknem 24 órán keresztül, míg segély érkezett. A tornacsarnokban ápolják.

Ötven újabb ágy az ipariskolában.

Szarvas község ötven sebesülttel ismét többet helyezhet el az ideiglenesen felállított kórházakban. Az ipariskolában ugyanis 50 újabb ágyat állítottak fel a sebesült katonák részére. Érdekes, hogy a szarvasi kórházakba mind több szarvasi sebesült kerül be. Mindenesetre helyén való, hogy saját földieinkről se feledkezzünk meg. A katonák számára nálunk is rendeznek karácsonyestét. Mivel a kórházakban levők javarésze szarvasi ember, nagyon helyesen olyan terv merült fel, hogy a karácsonyi ünnepély délután menjen végbe s az ajándékokkal a sebesült katonák családjához vonulhasson estére s azokkal együtt ünnepelhessen az otthonában.

A sebesült katonák hálája.

A tőlünk távozott sebesült katonák megkérték bennünket az alábbi köszönő levél közzétételére: Nagytekinetű Községi Elöljáró.

ságnak Békésszarvas. *Köszönetnyilvánítás.* Mi horváth sebesült katonák alulirottat felhatalmaztuk hogy hálás köszönetünket tolmácsolja azon jó és gondos ápolás megköszönésére, melyben ottléttünk alkalmával részesítették bennünket. Vagyunk a legőszintébb köszönettel.

Zagreb 1914 november hó 16-án
Antun Vandekar.

E fenti levél is egy újabb bizonyítéka annak, hogy ami sebesült katonáink érdekében a szarvasi társadalom a legnagyobb álnozatkészséggel s lelkes hazafias buzgalommal fáradozik.

Hatósági árak csigalassúsággal.

A jelenleg uralkodó példátlan drágaság ellen ugyancsak nincs semmi orvoslás. Azok a bizonyos hatósági árak majd akkorára jutnak hozzánk, amikor már a zsebünk végleg kimerült. Szinte kétségbeejtők azok a lehetetlen árak miket egyes cikkekért kérnek. Egy darab tyuktojás 14 fillérenél is drágább, úgy hogy a tyukok ma nap szinte nem tojást, de aranyat tojnak, annyira felcsapták a tojás árát. A petroleum 64 fillér, vagyis a bor nemsokára olcsóbb lesz, mint a petroleum. Csak azt nem tudjuk sehogy megérteni, hogyan lesz képes a tél százféle nyomorusága által agyoncsigázott szegény ember kenyéret, tojást, lisztet, petroleumot, hagymát, tüzelőt stb. szerezni magának.

Békésszentandrás a Sebesültekért.

A megye egyik legszebben fejlődő kis községe, Békésszentandrás, a hazafias áldozatkészségből tiszteletreméltó módon veszi ki a maga részét, 50 sebesült helyeél három köri helyiségben, és pedig a „Katholikus- Református és Szegények köré”-ben. A község vezetősége s lelkészei a lelkes tanítók és tanítónők a legnemesebb fáradozással indították meg a gyűjtést a sebesültek részére. Az eredmény fényes. A lakosság dícséretes áldozatkészségét tanúsít. Várják a sebesülteket teljesen felkészülten. A gyógykezelést Dr. Sinkovics és Dr. Róher orvosok fogják végezni. A Békésszentandrára kerülő sebesült hadfiak bizonyára kedves emlékekkel fognak visszagondolni e derék magyar község példás vendégszeretetére.

A népfelkelők családjának segítése.

A hadbavonultak családjainak segítéséről szóló törvény hatálya nem terjed ki azokra a katonákra akik rendes katonai szolgálatra vonultak be. Mivel azonban a most behívott fiatal népfelkelők között igen sok volt a családfenntartó és fegyveres szolgálatuk még sem teljesen azonos a rendes katonasággal, a pénzügyi és hadügyi minisztérium illetékes körei a közeli napokban ankétet tartanak amelyen a most bevonult népfelkelők családjainak se-

gélyezését határozzák el. Ugyanezen az ankéten a bemutatásra kerülő öregebb népfelkelők segítségéről is határoztak

A sebesültek számára.

— **A sebesült katonák számára** adott nemesszivü adományok részletes kimutatását — térszűke miatt — következő számunkban közöljük.

H I R E K

* * *

— **Gyászistentisztelet egy elesett hőseért.** Megindítóan szép és lélekemelő gyászistentisztelet volt az elmúlt vasárnap délután az ev. ó-templomban. A hősi halált halt derék ó-szöllői tanító, Tóth Pál emlékére gyűltek össze nagy számmal a kegyeletes hívők. A gyászoló családon s rokonokon kívül a tanítóegyesület testületileg, a képzői tanári kar pedig a növendékekkel együtt vettek részt a megható gyászünnepélyen. Tanítónők ovónők, egyszerű földmives emberek s előkelő úri hölgyek s kiváló közéleti kapacitások, továbbá a derék ószöllői lakosok szép számmal voltak képviselve. A gyászbeszédet Placskó István ev. igazgató lelkész tartotta oly szívhez szóló, meleg érzéssel méltatva az elhunyt ifjú hős vitézségét érdemeit, hogy alig volt szem, melyből ne hullottak volna őrszinte, igaz könnyek.

— **Királyi elismerés egy földlanknek** Dércy Antal ügyvédjelöltet, nagyváradi 4. népfelkelő gyalogezred adnagyát községünk vitéz szülőttét, az ellenség előtt tanusított példás bátorságáért királyi elismerésben részesítették. Lehet-e szebb s nagyobb kitüntetés egy ifjú hőse annál, mint amikor az ország feje királya is elismeri katonás hősiességét. Gratulálunk.

— **Szerenád.** Az elmúlt hétfőn András napja alkalmából, a képzői ifjuság Krecsmárk Endre és Zámory Endre tanárokat szerenáddal lepte meg, kifejezve ezáltal is irántuk való őszinte ragaszkodását.

— Fassinger kapitány gyűjtése

(Folytatás.)
Hajas Anna 80, Slosser János 60, Ungár László, Lesztán Mihály 50—50, Kis Gyurka István, Csicsel Mátyás, Bobyos Mihály, Steinfeld József, Surányi István, Breiten' cég Szriika Jánosné, Thury Gáborné, Szirony János, Finkelstein 40—40, Gaál Mátyás, Frisch Bernát, 30—30, Palyó János, Nagy Lajosné, Szlósziár Mátyás, Thury N. id Gyulás Pálné, Szebegynszky Pál, Medvegy Pálné, Grésea Istvánné, Mravik Jánosné, Kosik Jánosné, Sárkány Ferencné, Kosik Pál, Vida György Zima Pál, Pollák Sándor 20—20, Aszodi Mária, Kovács Antal, Mravik Pál, Szirony Mártonné, Greycjár János, Medvegy György, Brusznicky János, Farkas András,

10—10 fillér, Farkas Sománé az általa készített jelyényekből befolyt 26.90 koronát.
(Folytatjuk.)

— **Zanások sorozáson** A 24—36 éves népfelkelők gyulai bemutató szemléjére az itthon levő képzői tanárok, Léviusz Ernő kivételével, mind elutaznak Gyulára, úgy, hogy a sorozás alkalmával a képzői tanítás szünetelni fog. A sorozás szerdán lesz, ha ugyan akkorra sorra kerülhetnek a jelentkező tanárok.

— **A nőegylet elnöknője.** A szarvasi nőegylet legutóbbi gyűlésén az elnöki teendők végzésére egy évi időtartamra, özv. Dr. Lengyel Sándornét kérte fel, ki e megbízatást készséggel vállalta. Ő különben a szarvasi nőegylet egyik legagilisebb és legáldozatkészebb tagja.

— **Képviselőtestületi gyűlés** Szarvas község képviselőtestülete rendkívüli közgyűlést tartott tegnap délelőtt. E gyűlésről lapunk legközelebbi számában szólnak.

— **A Nőegylet remesszivüése.** A Szarvasi Nőegylet 50 koronát adományozott a katonák karácsonyi ajándékaira, 50 koronát pedig egyéb szükségleteire.

— **Érettségi vizsgálatok.** A helybeli főgimnáziumban az utó- és javító vizsgálatok ideje a következő: írásbeli december hó 17, 18 és 19 napjai, a szóbeli dec 21-ének délelőttje.

— **Karácsonyi szünet.** A helybeli főgimnáziumban a karácsonyi szünet december hó 22-én délben veszi kezdetét s január hó 3-án ér véget.

— **Chanuka ünnepélyt** tart az izr. iskolában a hó 13-án Múncz Sándor tanító. A műsor kimagasló pontját Dr. Friedmann Ernő ur beszéde fogja képezni, jövedelme jótékony célra fordítatik.

— **A tanítóképzős növendékek adományai és gyűjtése** a katonák karácsonyi ajándékára. A szarvasi tanítóképzős növendékek nemcsak saját maguk adakoznak lelkesen a katonák karácsonyi ajándékára, de azonkívül ismerőseik körében is fényes sikerrel eszközlik a gyűjtést. Adakoztak a következők: Varga Sándor 20 kor. Klínkó János, Majerik Lajos, Harlvein Fülöp 5—5 kor. Gálik Pál 4 kor. Knefely Albert, Kovács György, Adamcsok Lajos, Orosz Ernő, 3—3 kor. Eiler András, Belencéressi József, Csicsely János, Góttik Adám, Súsztér István, Szilágyi Lajos, Schwaljn József, Chovan Sándor, Schlarb Keresztély, Hursan János, Tóth László, Khib' Gyula, Pribelszky Pál, Horváth Nándor, Demeter Antal, Szilberhorn Fülöp, 2— kor. Medvegy György, 1— kor. 50 fill. Bako Károly, Pajtás Pál, Adász János, Szvák Pál, Szilberhorn Fülöp, Schlezinger Ignác, Gaál János, Komár Pál, Köhüt Pál, Luptik Pál, Križsánszky Mihály, Irhás István, Wilim Gábor 1—1 kor. A község köréből: özv. Janurik Pálné Valkovszky Mihály 5 kor. Békésszent-andrás község 4 kor. Sárkány, Imréné, Haviár Dániel 3—3 kor. Dr. Dunay Alajos (Békésszentandrás) Placskó István, Mocsikó József, Ruffkay Sándorné, özv. Mikoláy Mihályné, Kútfik Endre, Szirácky Gyula, Neumann Jenő, Saskó Sámuel, Krsnyak János, Zámory Endre, Leviusz Ernő, Stojanovics Vladó, Dr. Szlovák Pál, Simon Andrásné, Zábel Gizi, Scheer N. 2—2 koronát. (Folytatjuk.)

A vörös kereszt szarvasi fiókja javára adakoztak: Dr. Mázor Elemér koszoru megváltás címén 8 kor. Róth Béla ur mozgószinban bevételekből 29-0, Jeszenszky Frigyes ur után Balog Ignác (Pepikert) 12-60 Frankó János 2, Maradék Pál 6, Melis István főszolgabíró ur után Szörhalmi társulat 80, Placskó István ur után Pribelszky Márton 10 koronát. Bartos Pál gyűjtése folytán: Kondacs Márton 20, Névtelen 20, Tóth Mihály cifra 20 kor. Pribelszky Pál koszoru megváltásból 14-80 kor. Bárany Béla gyűjtő szekrényéből: 20. drb. cigaretta, 10. drb. szivar, 9. csomag dohány 4 doboz gyufa, Késszpenz: 48 fillér, Kalmár Ignácné, vacsoramegváltás címén 4 kor. Baromfitenyestő társ. adománya 50 kor. Goldberger Ignác 100 drb. szivar. Köszönet a lelkes adományokért. Sebesült katonáink karácsonyi ajándékaira: Krsnyak János 50, Réthy örökösök 30, Lukes Ilona 4, Sekár András 10, ifj. Melis Mátyás 10, ifj. Sonkoly Márton 2, Kis György 2, Tárnyik Mihály 2, Janurik János és neje 50. Sinkovic Pál neje és özv. anyja 30, Pribelszky Márton 10, Dr. Haviár Gyula és neje 10, Róth Béláné 5, Dr. Belopoloczy Györgyné 5, Krsnyak János 10, Réthy örökösök 30 kor. A midőn ezen adományokért hálás köszönetet mondok felkérem a szíves adakozókat egy fehérnemű szekrény kölcsön adására, katonáink fehérneműi részére. Hadbavonult katonák karácsonyára Krsnyak János 100, Richard Irma 20 koronát.

— **Olcsó zongora.** Tanulásra igen alkalmas, olcsó zongora eladó Liska Mihály csipésznel, III. ker. 137 sz. alatt.

Szerkesztői üzenetek.

K. L. Kondoros, Hálásan köszönöm a szívélyes névnap gratulációt hasonló jokat kívánom. Meleg üdvözlét.

H. J.-né Mezöhegyes. A meleg gratulációt kézsókkal és szívélyes üdvözléssel köszönöm.

HIRDETMÉNY

Szarvas, nagyközség előljárosága ezennel felhívja az I. II. III. és IV. osztályu mindennapi iskolakötetes gyermekek szüleit, hogy gyermekeiket az iskolába haladéktalanul irassák be, mert ellenkező esetben a törvény értelmében szigoruan büntetve lesznek.

Szarvason, 1914 december 3-án
Előljároság.

HIRDETMÉNY.

A községi előljároság ez uton is közhírré teszi, miszerint országos mozgalom indult meg az iránt, hogy a Karácsony szent estéjén megemlékezzünk azokról a véréinkről, akik odafent a zordon Északon és lent Délen is ezer veszély és nélkülözés között harcban állanak az ellenséggel. E végből Augusztia-csomagok hozatnak fogalomba, melyek a szeretetteljes megemlékezés bizonyosságaképpen Karácsony estéjén eljutnak min-

den katonához hirtívőként arról, hogy az otthon maradtak nem felejtkeztek meg róluk, s így a puskaropogás és ágyudörgés közepette hős katonáink is megünnepelhessek a Megváltó születését.

Miután egyesek úgy sem küldetnek karácsonyi csomagot, ennél fogva a kérdés úgy oldatott meg, hogy minden egyes katona ugyanazt az ajándék csomagot kapja. Hogy minden katonának jusson a szeretet ezen adomá-

nyából, ennél fogva országos gyűjtés indított. Egy csomag ára 3 korona. A kik tehát ilyen adományt szánnak, sziveskedjenek azokat az Augusztá-alap központi irodájába Budapestre Károly-körut 3. szám alá küldeni.

Megjegyeztetik, hogy az adományoknak a rendeltetési helyükre való juttatásában a községi előjáróság mindenkor szívesen közreműködik.

Szarvas, 1914 november hó 24.

Előjáróság.

GRÜNSTEIN ANTÓNIA nőiruha divatterme Orosházán



értesíti a tiszteit Hölgyközönséget, hogy a háborúra való tekintettel árait mélyen leszállította.

1-3

Fleischer Jenő

Ezelőtt: Grósz Ármin és Fia

Szarvas. ♦ Belicey-út.

Ajánlja ujonan és dúsán berendezett arany-, ezüst- és ékszeráru, továbbá valódi és china-ezüst evőeszköz és dísztárgyak raktárát.

Vesz és becsérél magas áron bármilyen mennyiségben töredék arany- és ezüst árut, brillantot és gyémántot.

Nagy választék mindenféle zseb-, fali-, harang- és hárfaharang ütő inga órákban, látszerészeti cikkekben és fajtékárukban.



Óra- és ékszer javító műhely.
Pontos és szolid kiszolgálás.



Láptulajdonos: ÖZV. SÁMUEL ADOLFNÉ.

Kiadó: DR. SÁMUEL ANDOR.

Úrak és Hölgyek!!

kiknek különös kívánságuk és izlésük van a ruhafestés és tisztítás iránt, azok csakis

Süveges János

kélmefestő és
vegytisztító
intézetef

keresik fel megrendelésükkel Szarvas.

Hol ruhák, kélmék, csipkék

a legtökéletesebben bármilyen anyagból festetnek és tisztítatnak. Gyász eseteknél ruhák 24 óra alatt.

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-FÉLE

MARGIT- CRÉME ÉS SZAPPAN

használata által arca
tisztá, üde és bájos lesz.

A Margit-Créme a főrangú hölgyek kedvence szépítő szere, az egész világon el van terjedve. Páratlan hatása szerencsés összeállításában rajlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra alatt észlelhető. Mivel a Margit-Crémet utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget. A Margit-Créme ártatlan, zsirtalan, vegytiszta készítmény, amely a külföldön általános feltűnést keltett.

Ára 1 K. — Margit-szappan 70 fillér.

Margit-pouder K 1.20. — Gyártja:

FÖLDES KELEMEN
gyógyszertára Aradon.

Kapható: Bugyis Andor, Csábrády János gyógyszerészeknél Szarvason.

11

DROGERIA ÁRUKAT

U. m. gyógyárut, kötszert, illatszert, háztartási cikkeket, gummiarut, teát, rúmot, cognagot stb. legolcsóbban szerezhethet be a

Fehér Kereszt drogeriában,

a Fő-utcában, az „Árpád“ mellett.

3

